

Scenariusz warsztatu do książki „Rok w mieście”, aut. Katarzyna Bogucka

Autorka: Ewa Sularz

Grupa wiekowa: dzieci w wieku 0-10 lat

Liczba uczestników: do 15 osób

Czas trwania zajęć od 50 minut do 1 h

Cele: zapoznanie dzieci z książką „Rok w mieście”. Rozwijanie spostrzegawczości, nauka odczytywania przekazów tkwiących w obrazach. W wariancie dla młodszych dzieci skupienie się na porach roku, uświadomienie ich występowania, zmienności i cech charakterystycznych; w wariancie dla dzieci starszych nauka wykorzystywania materiału wizualnego do budowania opowieści tekstowych, praca z wyobraźnią, rozwój umiejętności konstruowania opowieści, a także rozwijanie umiejętności uważnego słuchania i patrzenia, rozwój empatii i umiejętności wyszukania mocnych stron i talentów kolegów/koleżanek.

Materiały: wydrukowane wybrane strony książki (dla grupy młodszej: styczeń, kwiecień, lipiec, październik; dla grupy starszej: styczeń, luty, marzec), wydrukowani bohaterowie książki wraz z imieniem i krótką charakterystyką, kleje, ołówki, długopisy, kredki, pisaki, przygotowane dla każdego dziecka z młodszej grupy zszyte 4 kartki A5 z zapisanymi porami roku i naklejonymi elementami wybranego miesiąca, przygotowane kartki A4 luzem dla dzieci z grupy starszej, dodatkowe kartki luzem na potrzeby brudnopisów, wydrukowani i wycięci bohaterowie książeczki, pudełko, z którego dzieci będą lodować bohatera, tablica z zapisanymi nazwami wszystkich miesięcy.

Organizacja sali: sala zorganizowana tak, by dzieci słuchające czytanej bajki mogły siedzieć w półkolu przed osobą czytającą, która będzie mogła prezentować obrazki, mając pewność, że każde dziecko je zobaczy. Ewentualnie cyfrowa wersja książki wyświetlana na rzutniku, pozwalająca dzieciom zaobserwowanie szczegółów i udzielenie odpowiedzi na pytania prowadzącego. Dodatkowo stoły z przyborami plastycznymi i piśmienniczymi na potrzeby warsztatu plastycznego.

Przebieg zajęć:

1. Poznajemy się. Prowadzący przedstawia się i (jeśli to nowa dla dzieci sytuacja) oswaja je z miejscem w którym się znalazły. Następnie rozdaje każdemu uczestnikowi samoprzylepne karteczki, na których wypisuje imię każdego dziecka. **Czas: 5 minut**
2. Prowadzący prezentuje książkę „Rok w mieście”, przedstawia układ książki i ciekawe rozwiązanie opowieści w formie wizualnej. Na przykładzie jednego bohatera prowadzący przechodzi z dziećmi przez kolejne miesiące, obserwując, co w ciągu roku wydarzyło się w życiu wybranej postaci. UWAGA. Prowadzący pozwala dzieciom na kolejnych planszach znaleźć obserwowaną postać. **Czas: 12 minut**
3. Prowadzący pyta dzieci, na co zwróciły uwagę w czasie oglądania książki. Jak im się podoba historia tak opowiedziana? Co w ich miejscowości można robić przez cały rok? **Czas: 4 minuty**
4. **PODZIAŁ SCENARIUSZA ZE WZGLĘDU NA GRUPĄ WIEKOWĄ:**

Dzieci 3-6 lat

1. Prowadzący w części plastycznej warsztatu zwraca uwagę dzieci na pory roku i ich

specyfikę, które niezależnie od tego, czy mieszka się w mieście, czy na wsi skłaniają/zmuszają ludzi do określonych działań (zimą np. ogrzewanie pomieszczeń, zakładanie czapek i rękawic, lepienie bałwana; latem np. używanie kremów z filtrem, picie chłodnych napojów, jazda na rowerze...). **Czas: 2 minuty**

2. Każde dziecko dostaje cztery zszyte kartki A5 oraz materiały plastyczne: kredki, ołówki, pisaki. Na każdej kartce jest odpowiedni napis: wiosna, lato, jesień, zima. Na każdej kartce naklejony jest też element wybranego miesiąca z książeczki

UWAGA. Przed zajęciami prowadzący przygotowuje materiały dla dzieci. Kopiuje rozkładówki z książki: styczeń, kwiecień, lipiec, październik. Każdą rozkładówkę przecina tak, by otrzymać cztery części (w ten sposób powstaje format zbliżony do A5), a następnie nakleja na kartkach przygotowywanych dla dzieci jako reprezentację czterech pór roku. Dzięki temu dzieci otrzymają część gotowych aktywności odpowiadających porom roku, a przez to, że inne dzieci będą miały naklejone różne obrazki, to też w wypowiedzi będą uzupełniały się nawzajem o możliwości innych aktywności w danym sezonie. Dodatkowo na stołach w odpowiednim momencie prowadzący rozkłada już niepocięte obrazki przedstawiające kolejno styczeń, kwiecień, lipiec i październik.

3. Prowadzący proponuje, by każde dziecko przyjrzało się obrazkowi „kwiecień”, dotyczącym wiosny, i zainspirowane nim poczuło się bohaterem takiej historii obrazkowej. We własnych książeczkach, na odwrocie przyklejonego do kartki miesiąca, dzieci rysują swoje aktywności związane z wiosną. **Czas: 7 minut.**

4. Po skończeniu prowadzący proponuje, by przyjrzeć się aktywnościom letnim, reprezentowanym przez lipiec. Po obejrzeniu obrazków, dzieci tworzą własne przygody w czasie lata. **Czas: 7 minut**

Te same działania dotyczą jesieni i zimy.

Czas: 7x4; 28 minut

UWAGA. W czasie działań plastycznych dzieci prowadzący może podpowiadać aktywności specyficzne dla miejscowości, w której dzieci mieszkają, zwracać uwagę na lokalne aspekty pór roku – własne tradycje czy możliwe aktywności, np. zbieranie kasztanów jesienią, jeśli akurat kasztanowce rosną w okolicy.

5. Gdy książki dzieci są gotowe, prowadzący pyta, która pora roku i dlaczego wydaje im się najciekawsza. Jaką porę roku mamy teraz i co można robić w wolnym czasie? Jakie dzieci mają plany na lato/jesień i jakie nowe aktywności po kontakcie z książką przyszły im do głowy. **Czas: 3 minuty**

Dzieci 6-10 lat

1. Prowadzący zwraca uwagę dzieci na to, że poza początkowym przedstawieniem bohaterów w książce właściwie nie pojawia się tekst. Pyta dzieci, czy mając tylko obrazki, treść książki można opowiedzieć rodzicom/kolegom jako ciekawą historię? Słucha odpowiedzi dzieci. **Czas: 5 minut**

2. Prowadzący proponuje, by każde dziecko wylosowało dla siebie bohatera książki z pudełka. **Czas: 1 minuta**

3. Po losowaniu i zapoznaniu się z postacią, prowadzący mówi, że rok to dosyć długi czas i czy dzieci pamiętają siebie sprzed roku? Ile w ciągu dwunastu miesięcy może się wydarzyć?

Zwraca uwagę na to, że wylosowani bohaterowie książeczki mają często plany, marzenia, oraz że w dalszej części warsztatu spełnienie marzeń bohatera będzie zależało od dzieci.

Czas: 1 minuta

4. Prowadzący rozdaje dzieciom kartki A4 i długopisy/ołówki oraz klej. Najpierw w górnym rogu kartki każde dziecko przykleja swojego bohatera z „dymkiem” informacji o nim. Następnie nauczyciel rozkłada na stołach skopiowane z książki w kilku egzemplarzach strony prezentujące: styczeń, luty i marzec. Każdy uczestnik warsztatu znajduje swojego bohatera i sprawdza, co robił i gdzie był w ciągu trzech pierwszych miesięcy roku. Prowadzący proponuje, by wiedząc już co nieco o swojej postaci, każde dziecko dopisało dalszą część historii o tym, jakie w kolejnych miesiącach bohater ma przygody, kogo spotyka, z kim spędza czas, jakie ma marzenia i czy uda mu się je zrealizować. Dzieci mają za zadanie napisać historię swojego bohatera. Na tablicy prowadzący pokazuje zapisane nazwy wszystkich miesięcy roku, gdyby dzieci chciały ich używać. **Czas: 20 minut**
UWAGA. W czasie pracy dzieci prowadzący nie prezentuje kolejnych stron książki tym, które mogą mieć problem z tworzeniem opowieści, żeby pokazać, co robił bohater. Rozmawia za to z dziećmi i zadaje pytania pomocnicze, inspiruje do pracy z wyobraźnią
5. Po skończonym działaniu prowadzący łączy uczestników warsztatu w pary. Proponuje, żeby dzieci odliczyły do dwóch oraz żeby każda jedynka usiadła z dwójką, która znajduje się obok. W ten sposób dzieci w parach przeczytają sobie nawzajem historie o postaciach poznanych w książce. Po skończonych lekturach prowadzący pyta dzieci o wrażenia: co je zachwyciło, rozbawiło, kto miał świetny pomysł, za co doceniły opowieść kolegi/koleżanki. Prowadzący mówi też, że wyobraźnia dzieci na pewno nie zawsze pokrywa się z wyobraźnią autorki książeczki, która być może poprowadziła bohaterów inaczej. Jeśli dzieci będą miały czas w kolejne dni, prowadzący zaprasza je do biblioteki/domu kultury, by porównały własne decyzje odnośnie postaci z decyzjami autorki. **Czas: 10 minut**
5. Prowadzący gratuluje dzieciom wykonanych prac oraz żegna dzieci, które zabierają swoje historie z porami roku lub opowieścią o roku z życia bohatera ze sobą. **Czas: 2 minuty**